

Ärendenummer
TRV 2026/49612
Motpartens ärendenummer
S2026/00186

Dokumentdatum
2026-06-22

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
s.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
s.hc@regeringskansliet.se
Gd-sekreterare
Ärendeberedning GDv
Webb- och projektstöd

Remissvar på utredning om förstärkt uppföljning och utvärdering av folkhälsopolitiken

Trafikverket har tagit del av Socialdepartementets remittering av Betänkandet från Utredningen om förstärkt uppföljning och utvärdering av folkhälsopolitiken, del 1 om effektivare folkhälsoinsatser genom hälsoekonomiska analyser, SOU 2026:7.

Trafikverket tillstyrker utredningens förslag om förtydligande av ansvar och struktur, och ser oss som en viktig myndighet i sammanhanget. Detta förutsatt att alla tillkommande uppgifter, utöver det Trafikverket redan gör idag inom befintliga uppdrag, tydliggörs i Trafikverkets uppdrag med tillhörande finansiering. En sektorsövergripande samordning kan leda till större effekter samtidigt som det skapar förutsättningar för resurseffektivitet inom folkhälsoarbetet. Utredningen pekar ut Trafikverket som en av 11 kärnmyndigheter som föreslås få ansvar för målområden inom folkhälsopolitiken.

Trafikverkets uppdrag, insatser och roller inom folkhälsa

De transportpolitiska målen och instruktionen till Trafikverket tydliggör att myndigheten ska verka för att nå det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt. Det innefattar bland annat att minimera hälsopåverkan från buller och luftföroreningar samt bidra till ökad hälsa genom förutsättningar för aktivt resande. Trafikverket omfattas även av Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter med syfte att förbättra miljöprestandan och minska negativ påverkan på miljö och hälsa. Uppföljning och rapportering sker årligen av våra miljö- och hälsoområden (ex. buller, luftkvalitet och aktivt resande) i bland annat Trafikverkets Miljörapport och kan med fördel även ingå i uppföljning och utvärdering inom folkhälsopolitiken.

Ärendenummer
TRV 2026/49612
Motpartens ärendenummer
S2026/00186

Dokumentdatum
2026-06-22

Trafikverket genomför åtgärder för bättre luftkvalitet, mindre buller och trafiksäkerhet, samt åtgärder i infrastrukturen som gynnar kollektivtrafik, gång och cykel. Vi bidrar även med stöd till kommuner att genomföra liknande åtgärder genom statlig medfinansiering och stadsmiljöavtal. Stadsmiljöavtalen har möjliggjort en snabbare takt för åtgärder inom kommunal och regional gång, cykel och kollektivtrafik, vilket tillsammans med motprestationer, har lett till ökat aktivt resande. Regeringen har beslutat om att avveckla stadsmiljöavtalen men pågående avtal gäller tills de löper ut, i vissa fall till 2032.

Vi har även flera uppdrag som bidrar till folkhälsa. Trafikverket ska samverka med relevanta aktörer kring förutsättningar för aktiva transporter. Inom trafiksäkerhet ska vi leda övergripande samverkan i trafiksäkerhetsarbetet för vägtrafik (N2016/05493/TS). Därutöver har vi också i uppdrag att genomföra medborgar- och trafikantinformation för ökad trafiksäkerhet i vägtrafiken (N2019/01343/TIF).

Trafikverket finansierar forskning och utredningar som analyserar åtgärder ur ett samhällsekonomiskt perspektiv inom exempelvis buller och vibrationer, luftkvalitet, aktivt resande samt trafiksäkerhet, bland annat suicidprevention.

Vi står bakom en nationell rekommendation för aktiva skolresor. Genom att stärka barns aktiva skolresor kan vi bidra till ökad fysisk aktivitet och rörelsefrihet, i linje med både transportpolitiska mål och barnrättskonventionen.

Trafikverket deltar i nuläget i flertalet samarbeten där folkhälsofrågor ingår. Vi leder Nationella cykelrådet, ett forum för samverkan inom det nationella arbetet med ökad och säker cykling. Rådet tar vartannat år fram ett nationellt cykelbokslut som beskriver cyklandets utveckling på nationell nivå. Vi medverkar även i Rådet för levande städer vilket arbetar för att stärka kommunernas förutsättningar att utveckla levande och hållbara städer och samhällen.

Utredningen går således i linje med Trafikverkets nuvarande uppdrag och även med den sektorsövergripande avsiktsförklaring för gemensam handling för ett rörelsefrämjande samhälle 2026–2030 som Folkhälsomyndigheten leder och som Trafikverket skrivit under - ”Utifrån våra respektive mandat, uppdrag och kompetenser, avser vi verka för det övergripande målet med dess delmål. Genom att, där det är lämpligt, samordna våra insatser på ett strukturerat sätt kan vi skapa större effekt och nå längre tillsammans.”.

Ärendenummer
TRV 2026/49612
Motpartens ärendenummer
S2026/00186

Dokumentdatum
2026-06-22

Synpunkter på utredningens förslag

Förslag om tvärsektoriell samverkan och tydlig ansvarsfördelning (kap 13.2.3)

Utredningen nämner rollen som sektorsansvarig myndighet. Vi efterfrågar ett förtydligande av begreppen sektorsansvarig och kärnmyndighet. I utredningen framgår inte om dessa två har samma innebörd. Utredningen tydliggör heller inte vad rollen som kärnmyndighet innebär konkret för Trafikverket.

Vi ser god potential att där så är lämpligt, samordna sektorsövergripande insatser på ett strukturerat sätt för att skapa större effekt. Detta förutsatt att alla uppgifter utöver det Trafikverket redan idag gör inom befintliga uppdrag, måste tydliggöras i Trafikverkets uppdrag med tillhörande finansiering. Utredningen föreslår att Trafikverket ges en roll som kärnmyndighet med aktivt ansvar för att följa upp och genomföra den del av folkhälsopolitiken som rör respektive myndighets verksamhetsområde, vilket föreslås preciseras i myndighetsinstruktionen. Folkhälsomyndigheten som har ansvaret för att samordna folkhälsoarbetet får enligt förslaget i uppdrag att samordna det förstärkta tvärsektoriella arbetet med stöd i ett utökat folkhälsouppdrag för de utvalda kärnmyndigheterna.

Föreslagen struktur visar likheter med uppdrag och strukturen för Miljökvalitetsmålen och Miljömålssystemet som finns tydliggjort både i transportpolitiska mål och instruktion till Trafikverket.

Trafikverket instämmer i att ett effektivt folkhälsoarbete är betydelsefullt för att förbättra befolkningens hälsa som ett led i att öka samhällets motståndskraft vid kriser och andra påfrestningar.

Synpunkter på utredningens innehåll

7.1.10 Trafikverket

Trafikverket vill påpeka justeringsbehov gällande beskrivningar i kapitel 7. ASEK använder inte DALY, likt vad som uppges, utan QALY och i förekommande fall VOLY för hälsoeffekter.

Det står också att ”Det finns inga fasta tröskelvärden för kostnadseffektivitet, och folkhälsoeffekter ingår inte i NNK-värdena (nettonuvärdeskvot)”. Det stämmer inte att folkhälsoeffekter inte ingår i NNK. Dessa avspeglas i form av externa effekter avseende exempelvis luftföroreningar och trafikolyckor.

Ärendenummer
TRV 2026/49612
Motpartens ärendenummer
S2026/00186

Dokumentdatum
2026-06-22

9.1.2 Enkätundersökning till berörda myndigheter och aktörer / Levnadsvanor

Trafikverket instämmer i att underlag om resvanor, gång- och cykelflöden, data och utvecklade mått för att bedöma hälsoeffekter av aktiva transporter har brister och skulle behöva utvecklas för ökad träffsäkerhet gällande åtgärder för ökad folkhälsa.

Föredragande, samråd och sakgranskning

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Roberto Maiorana. Föredragande har varit utredare Jonathan Norin verksamhetsområde Planering. Samråd har skett med Sandra Nordahl, chef för avdelning Samhällsplanering och genomförande på verksamhetsområde Planering och Johanna Daniels, chef för enhet Hälsa samt utredningsledare Lena Hagström, enhet Hälsa. I den slutgiltiga handläggningen har Ulrika Geeraedts, chef verksamhetsområde Planering samt Alice Dahlquist, kontaktperson på Verksamhetsgemensam styrning, deltagit. Sakgranskning har skett med berörda enheter inom avdelning Samhällsplanering och genomförande samt inom avdelning Transportsystemutveckling, samtliga inom Verksamhetsområde Planering.

Roberto Maiorana
Generaldirektör

Ärendenummer
TRV 2026/49612
Motpartens ärendenummer
S2026/00186

Dokumentdatum
2026-06-22

Jonathan Norin

Utredare

jonathan.norin@trafikverket.se
Direkt: +46 10-124 48 54
Mobil: 070-724 53 50

Trafikverket

Adress: 411 04 Göteborg
Besöksadress: Vikingsgatan 2-4
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2026/49612, Motpartens ärendenummer S2026/00186, Dokumentdatum 2026-06-22, Dokumenttyp BREV, Konfidentialitetsnivå. [Konfidentialitetsnivå]

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.